

Nieuwsbrief no. 30

*Verhalen en anekdotes,
voor Oud-Werktuigkundigen
van de voormalige Koninklijke Rotterdamsche Lloyd*

Arie de Waardt
Fred van den Bogaard
Harry van der Brugh
KRL
17-5-2022

Informatiepagina voor Oud WTK's van de voormalige
Koninklijke Rotterdamsche Lloyd

Secretariaat: Bermweg 13, 4388 CA Oost-Souburg

Telefoon: 06 39867855, e-mail: tuanwtkskrl@gmail.com

Bankrekening: NL 81 INGB 0004307496 t.n.v. WTK's Voormalige
Rotterdamsche Lloyd te Woubrugge.

Bestuur:

Voorzitter: Arie de Waardt
a.n.de.waardt@kpnmail.nl 078-6160401

Penningmeester: Cor van de Schoor
krlwtks@gmail.com 0172-518610

Secretaris: Fred van den Bogaard
tuanwtkskrl@gmail.com 06 39867855

Bestuurslid: Harry van der Brugh
h.v.d.brugh@gmail.com 06 30059980

Redactie Nieuwsbrief:

Harry van der Brugh h.v.d.brugh@gmail.com

Website: <https://lloydatelier.nl/home-page/>

Overleden in het afgelopen kwartaal

Helaas is de vrouw van onze collega en secretaris ons ontvallen. De naam vermelden wij met eerbied in onze nieuwsbrief. R.I.P. dat zij rusten in vrede.

Mevr. C. van den Bogaard - van Driel ★ 25 april 1947 † 01 mei 2023

Onze oprechte deelneming gaat uit naar de nabestaanden. Wij wensen hun sterkte en berusting bij het verwerken van dit voor hen zo zwaar verlies.

Proficiat, Onze jarige, in het 2^e Kwartaal

Dhr. A. Goudswaard	Barendrecht	1-4-2029	94 jaar
Dhr. C. van der Schoor	Woubrugge	2-4-1946	77 jaar
Dhr. A.K. Schmale	Den Haag	5-4-1944	79 jaar
Dhr. W.J. Engels	Schinnen	5-4-1944	81 jaar
Mw. B. de Groot	Dordrecht	6-4-1945	78 jaar
Dhr. C.L. Dura	Capelle a/d IJsel	14-4-1938	85 jaar
Dhr. C. Beun	Hillegom	18-4-1937	86 jaar
Dhr. J. Kouters	Galder	19-4-1937	86 jaar
Dhr. A.G. Scholten	Epe	23-4-1941	82 jaar
Dhr. J. van der Molen	Harlingen	26-4-1943	80 jaar
Dhr. A.P. Poldervaart	Oostvoorne	1-5-1944	79 jaar
Dhr. H. van der Brugh	St. Oedenrode	5-5-1947	76 jaar
Dhr. P.M.N. Zandee	Rotterdam	11-5-1943	80 jaar
Dhr. J. Konings	Helmond	16-5-1943	80 jaar
Dhr. H. Hellenthal	Hendrik Ido Ambacht	17-5-1943	80 jaar
Dhr. M.M.A. Schoonen	Roosendaal	25-5-1941	82 jaar
Dhr. J. van Baalen	Goes	26-5-1945	78 jaar
Dhr. B. Wieske	Delfzijl	14-6-1934	89 jaar
Dhr. M. Kuijper	Sliedrecht	16-6-1940	83 jaar
Dhr. W.F.G. van Dijk	Vlissingen	16-6-1941	82 jaar
Dhr. A.N. de waardt	Dordrecht	18-6-1941	82 jaar
Dhr. J.B. van Stralen	Oosterhout	19-6-1935	88 jaar
Dhr. J.A. Noordzij	Rhoon	22-6-1935	88 jaar
Dhr. H.J. van Heel	Prinsenbeek	29-6-1944	79 jaar

Van de Secretaris

Geachte collega's, beste leden van de Club,

We zijn al weer toe aan een nieuwe nieuwsbrief. De tijd gaat snel.

Voor mijzelf is er nieuwe fase in mijn leven begonnen na het overlijden van mijn echtgenote. Na bijna elf jaar mantelzorg verzwelg ik bijna in tijd "over", tijd voor mezelf. Maar ik heb er enorm veel zin in om weer aan het leven te kunnen gaan deelnemen. Vader te kunnen zijn voor mijn kinderen, opa voor mijn kleinkinderen. We hebben al afspraken gemaakt. Uiteraard is er ook verdriet, maar de kwaliteit van leven stond voor mijn echtgenote al jaren op een zeer laag pitje. En daar word je als mantelzorger toch flink in mee gezogen.

Inmiddels hebben we ook weer ter gelegenheid van het elfde lustrum van onze Club een vaartocht achter de rug. Iedereen was op tijd aan boord en we hebben met elkaar een geweldige dag gehad. Redelijk weer, een klein buitje maar ook heel veel zon. Binnenkort zullen we het allemaal nog eens terug kunnen zien, als Arend Schmale weer een prachtig overzicht heeft gemaakt van de foto's van hem, zijn maatje en Harry. Het eten was weer voortreffelijk. De schalen kwamen mooi leeg, dus dan weet je het wel.

Mooie zomer en hartelijke groeten,

Fred van den Bogaard, secretaris

31 augustus 1937, Brand aan boord van de "Kota Agoeng"

Tijdens het uitzoeken van een aantal poststukken met de kortebalkstempels "Postagent" aan boord van schepen stuitte ik op een aanzichtkaart waarvan de beeldzijde vervaagd was. Bij nadere bestudering van de adreszijde bleek het stuk geen postzegel te hebben maar een klein strookje met de tekst 'Beschadigd poststuk van ms. 'Kota-Agoeng'. De kaart is afgestempeld met een machinestempel 'INTERLAKEN' op 8 augustus 1937 en een langebalkstempel 'TEGAL' 18 september 1937.

Dit vroeg om nader onderzoek.

Gegevens van het schip;

Ze is gebouwd op het Etablissement „Fijenoord" te Rotterdam voor de Rotterdamsche Lloyd.

De voornaamste afmetingen van dit zusterschip, van de door Fijenoord gebouwde motorvrachtschepen 'Kota Inten', 'Kota Gede' en 'Kota Tjandi', zijn: lengte tussen de loodlijnen 136,65 m. grootste breedte op buitenkant spanten 18,5 m. diepgang bij zomervrijboord ca. 8m. (het gaat hier te ver om de berekeningen van winter- en zout en zout water uit te leggen, maar google eens 'Plimsoll merk') een draagvermogen van 7358 Bruto register ton. Het draagvermogen was in vergelijking tot de zusterschepen was 140 ton groter door het installeren van 'snel' draaiende (240rpm) motoren wat uniek was in de Nederlandse vloot.

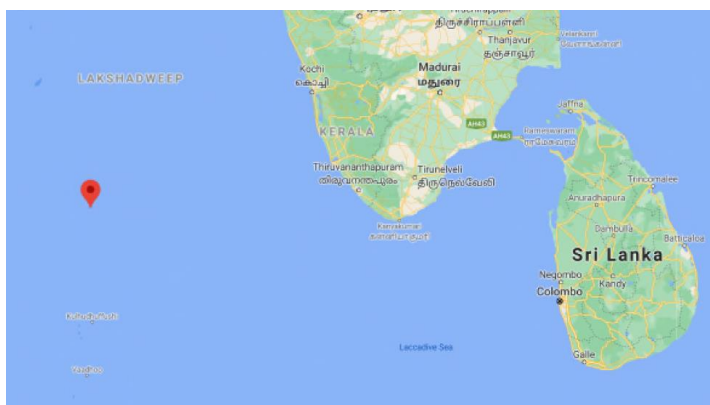

Hoewel hoofdzakelijk bestemd voor de 'snelle' vrachtvaart op Nederlands-Indië (de dienstsnelheid is ruim 14 knoop), is het schip zeer geriefelijk ingericht. Een passagiersaccommodatie voor 14 personen met ruime salons en hutten is in de midscheeps ondergebracht. De tussendecken bieden plaats aan ongeveer 1300 Mekkahangers. Van de bemanning, die uit 55 koppen bestaat, vinden de officieren een plaats in zijdehuizen op de brug, het overige deel der bemanning is in het achterschip gehuisvest.

In die periode voor ze een geregelde lijndienst tussen Nederland en Nederlands Indië.

Hieronder een bloemlezing uit verschillende kranten.

1937-09-01 Nieuw Leidsche courant (NLC)

“Het Nederlandsche motorvracht- en passagiersschip „Kota Agoeng“ van de Rotterdamsche Lloyd heeft draadloos geseind, dat brand is uitgebroken in ruim vier. Het schip, dat op weg is van Rotterdam naar Batavia en daarbij ook Makassar zal aandoen, bevond zich bij Minecoy, een klein eiland tussen Aden en Colombo, op 600 mijl van laatstgenoemde stad verwijderd.

Het brandende ruim is onder stoom gezet. Het schip spoedt zich naar Colombo, waar het hedenavond wordt verwacht. Een lading van 8 ton dynamiet, welke zich in de kruitkamer van ruim vijf bevond, is veiligheidshalve over boord geworpen.

Kapitein is de heer Hamersma”

1937-09-02 Brand op de „Kota Agoeng" breidt zich niet uit. (NLC)

“Schip arriveert heden te Colombo. — Neemt de „Johan van Oldenbarnevelt" de passagiers op?

Naar wij vernemen is tusschen de Rotterdamsche Lloyd en de Stoomvaartmaatschappij „Nederland" in verband met den brand aan boord van de „Kota Agoeng" van eerstgenoemde rederij een regeling getroffen, dat de zeventien passagiers van de „Kota Agoeng", indien het schip tijdig te Colombo arriveert, zullen overgaan op de „Johan van Oldenbarnevelt" om daarmee de reis naar Nederlandsch Indië voort te zetten.

Laatste berichten.

Volgens de laatst ontvangen 'berichten is de toestand aan boord van de „Kota Agoeng" stationair. Het schip zal heden 1 uur plaatselijke tijd te Colombo aankomen.

Een sleepboot van het gouvernement wordt in de haven gereed gehouden, om onmiddellijk assistentie te verlenen.”

1937-09-02 Kota Agoeng" in Colombo aangekomen (NLC)

De schade aan het schip is niet groot

De Rotterdamsche Lloyd bericht, dat de „Kota Agoeng" hedennacht om drie uur te Colombo is gearriveerd. Met behulp van een bergingsboot was het vuur om 9 uur plaatselijke tijd geblust, zodat mag worden aangenomen, dat geen grootte schade aan het schip is toegebracht. De niet beschadigde mail- en pakketpost wordt hedenmorgen overgebracht naar het motorschip „Johan van Oldenbarnevelt", op weg van Amsterdam naar Batavia. Besloten is de beschadigde lading tot Indië aan boord te houden. De „Kota Agoeng" zal morgenochtend van Colombo de reis vervolgen.

De passagiers zijn niet overgegaan op de „Johan van Oldenbarnevelt".

1937-09-13 „Kota Agoeng" te Tandjong Priok

BATAVIA, 13 September. (Aneta). Het m.s. „Kota Agoeng", waarop nabij Colombo brand is uitgebroken, arriveerde gistermorgen te half zeven te Tandjong Priok. Men begon onmiddellijk met de lossing van liet schip.

De postzakken, welke het sterkst door het vuur zijn aangetast, in totaal 151, zijn naar Bandoeng gezonden, teneinde op het hoofdbureau nader op adressen en aanwijzingen te worden onderzocht. De rest van de post wordt op het postkantoor te Batavia-centrum behandeld. Van de post, welke naar Bandoeng is gezonden, moeten waarschijnlijk 45 zakken als waardeloos worden afgeschreven, daar de inhoud als het ware met een kolenschop bijeen moest worden geschept. De overige zakken bevatten vele gave stukken. Ook te Batavia is men nog druk bezig met het uitzoeken van dubieuze adressen.

ROTTERDAM, 14 Sept. — De directie der Rotterdamsche Lloyd heeft de volgende dankbetuiging ontvangen van de passagiers van de „Kota Agoeng":

„Mijne heren, De gezamenlijke passagiers van het motorschip „Kota Agoeng" verzoeken uwe directie beleefd den heer gezagvoerder van dit schip alsmede de heren officieren van den nautische en technische dienst en de bemanning in alle rangen, hun dank te

willen overbrengen voor de kalme en waardige wijze van hun optreden toen op, dit schip per 31 Augustus j.l. brand uitbrak, en de voorzorgsmaatregelen die getroffen werden. -

Het begeleiden van het s.s. „Laertes" heeft velen van ons gerustgesteld: ook den gezagvoerder van dit schip onzen welgemeende dank.

Mogen in het vervolg de schepen van uwe maatschappij op alle zeeën voor brand bewaard blijven, hoogachtend,

(w.g.) J. Jongejans, gouverneur van Atjeh, mevr. Jongejans, ds. H. Kraye van Aalst, mevr. Kraye van Aalst, J. J. Roelofs, mej. M. Glastra, mej. L. Steen, mej. C. Sleswijk Visscher, H. Baan, mevr. Baan, mevr. J. C. C. Swen-Winkler."

1937-10-01 POST VAN DE KOTA AGOENG (Bataviaasch Nieuwsblad)

Veel bankpapier verloren gegaan.

Met het sorteren van de verbrande post van de Kota Agoeng wordt nog steeds te Bandoeng druk voortgegaan, alhoewel veel stukken reeds zijn terecht gebracht, wordt aan het Bat. Nbl. gemeld.

Voor degenen, die geldzendingen verwachtten, is deze brand wel bijzonder onaangenaam geweest. Door iemand is reeds aan de P.T.T. bericht gezonden, dat hij een geldzending van dertig mille niet had ontvangen. Nu is er inderdaad reeds voor verscheidene duizenden guldens aan bankpapier teruggevonden en ook terechtgebracht. Aanvankelijk was het onherkenbaar en werden er half of driekwart verbrande stukken karton aangetroffen. Nadat dit gedroogd was, bleken deze stukken karton echter bankbiljetten te zijn, die door stoom. water en vuur aan elkaar gekoekt waren.

De toestand, waarin zij zich bevonden, was van dien aard, dat een verdere verzending niet meer mogelijk was, daar dan een en ander geheel uit elkaar zou vallen. Het is uitsluitend Indisch bankpapier, dat tussen de beschadigde poststukken is aangetroffen. Voor zover de nummers nog leesbaar zijn, worden deze biljetten bij de Javasche Bank ingewisseld voor goede biljetten, die dan aan de rechthebbenden worden toegezonden wanneer deze een opgave hebben ingediend van de nummers van het door hen vermiste geld, welke nummers dan moeten overeenkomen met die van het gevonden bankpapier. Drie P.T.T.-ambtenaren en enige ambtenaren van de Javasche Bank zijn thans bezig het bankpapier te sorteren en de snippers bij elkaar te zoeken. Nog dagelijks worden er bandbiljetten bij de stukken gevonden.

Behalve bankpapier zijn er ook heelt stapels aandelen en obligaties gevonden, tot dusverre reeds voor een waarde van enige honderdduizenden guldens. Ook deze worden met groots voorzichtigheid behandeld daar zeer vele ervan bijna uit elkaar vallen, zoals men ons op het hoofdbureau van de P.T.T. heeft laten zien.

Dank zij het accurate werk van den postdienst is men erin geslaagd het grootste gedeelte van de zaken of personen, aan wie deze aandelen waren geadresseerd. te ontdekken, uitgezonderd voor een vijftal obligaties van de gemeente Batavia en vPn een partij aandelen van het Tegalsch Prau-veer. Enige partijen waren wel doorweekt, terwijl er geen adres of een nadere aanduiding meer bij te vinden was. Na voorzichtig drogen kwam echter het adres in één geval zelfs een inliggende specificatie weer geheel leesbaar voor den dag.

Ook voor de leesgezelschappen is deze brand bijzonder onaangenaam, want het is juist van de leesgezelschappen, dat zeer veel lectuur is verbrand.

1938-02-24 Het onderzoek door den Raad voor de Scheepvaart. (Haarlem's Dagblad)

De brand aan boord van het m.s. „Kota Agoeng" van den Rotterdamschen Lloyd op 31 Augustus 1937, nabij Minicoy, waarbij in volle zee een lading dynamiet over boord moest worden geworpen en een gedeelte van de mail verloren ging, was Woensdagmiddag onderwerp van bespreking van den Raad voor de Scheepvaart voor het instellen van een onderzoek naar de oorzaak.

Als eerste getuige werd de kapitein van de Kota Agoeng gehoord, die in beknopte trekken het relaas deed van het ontdekken en van de bestrijding van den brand, die blijkbaar in of nabij de mailkamer was ontstaan. De leden van de bemanning, die onmiddellijk aan dek waren gealarmeerd en tot den vuurhaard trachtten door te dringen, konden door den dichten rook geen vuur ontdekken, zodat zij blindelings met twee stralen water gaven, waar men de kom van een brand vermoedde.

Spoedig besloot men echter het luik luchtdicht te sluiten en stoom toe te voeren terwijl de reddingboten aan dek werden gereed gemaakt en de passagiers midscheeps werden samengebracht. Inmiddels bleek, dat in het tussendecks een lading vaten carbid was gestuwd, weshalve men het raadzamer vond de in de kruitkamer geborgen lading ontplofbare stoffen in zee te werpen om erger te voorkomen. Dit was een verlies van 317 kistjes dynamiet. Ofschoon men erop aandrong om ook de andere lading van het schip, voor zover deze uit chemicaliën bestond, overboord te werpen, heeft de kapitein verder den toestand aan boord onveranderd gelaten en is hij, gezamenlijk met het s.s. „Laertes", dat hij verzocht had in de nabijheid te blijven, naar Colombo opgestoomd.

Bij het onderzoek, dat daar naar de oorzaak van den brand werd ingesteld, ontdekte men dat de brand inderdaad in de mailkamer had gewoed. Daar vond men o.a. een postpakket met gebroken haarwaterfleschjes, die met een ammoniakhoudende vloeistof waren gevuld geweest.

Omtrent de oorzaak durfde getuige zelfs geen gissing te maken, het was hem en is hem nog een raadsel hoe op een plaats, waar sinds het vertrek uit Marseille niemand was geweest, vuur kan zijn ontstaan. De machinist verklaart bovendien, dat van alle elektrische leidingen de smeltzekeringen in orde waren, terwijl de bovengenoemde gevonden gebroken flesjes evenmin een aanleiding tot brand hebben kunnen geven. 't Enige, dat kans op waarschijnlijkheid heeft acht hij de postpakketten, waarvan de inhoud door de posterijen te Bandoeng is onderzocht.

De tweede stuurman, die eveneens over dezen mysterieuze en gevaarlijke brand getuigde, deelde mede, dat het aantal verbrande postzakken ruim driehonderd was van de ongeveer twaalfhonderd, die aan boord waren. Een van deze laatste, die gevuld was met films had getuige nog apart in zijn eigen hut opgeborgen.

De inspecteur-generaal voor de scheepvaart was van mening, dat de brand in de mailkamer zelf is uitgebroken, vooral omdat de door het vuur aangerichte schade daar het grootst was.

De oorzaak ervan wijt hij aan het onzorgvuldig invullen van de douaneverklaringen welke bij de postverzending behoren en waarop niet of onjuist zou zijn aangegeven van welken aard de inhoud der zakken was,

Het officiële onderzoek heeft echter nog geen definitief resultaat opgeleverd, mee door de verklaringen der getuigen acht de inspecteur zijn mening wel gestaafd. De kapitein heeft onder de gegeven omstandigheden moeilijk anders kunnen handelen.

1938-04-29 De brand op de „Kota Agoeng". (Provinciaal Zeeuwse Courant)

Eigenaars van boeken en voorwerpen gezocht.

Onder de overblijfselen van de postzendingen, die zijn beschadigd door den brand aan boord van de „Kota Agoeng" in Augustus 1937, bevinden zich verschillende boeken en andere voorwerpen, waarvan de eigenaars niet bekend zijn.

De titels van de boeken zijn : De Bron (2 ex.) ; Een staatkundige epidemie ; Aan bruisende bronnen ; Door nacht en nevelen; Froebel's opvoeding van den mensch; Machine-onderdelen ; Merijntje Gijzen's jeugd (4 deelen) ; De bloemen en haar vrienden ; De dichter vertelt ; La vie breve de la Argentina ; La rue du Chat-qui-pêche ; L'homme, cet inconnu ; The Posthumous papers of the Picwick club (3 ex.) ; The Talisman ; Oh yue men ; Leaving home and country ; Luxury Ladies ; Bobo, geschiedenis van een aap ; Sprookjes van Moeder de gans ; Hoor, moeder leest voor.

De andere voorwerpen zijn : een rol platen voor de kinderkamer; een dozijn strooplepels van Gero zilver ; een taartschep ; een spanning-meter voor elektrische stroom.

Belanghebbenden kunnen zich schriftelijk wenden : in Nederland tot de 4e afdeling bureel van het hoofdbestuur der P.T.T. te 's-Gravenhage en in Nederlands-Indië tot het hoofd van den P.T.T.-dienst, De Katstraat, Bandoeng.

Tot zover de bloemlezing over dit voorval.

"Erik Th. Matzinger

Oorspronkelijk gepubliceerd in de "Postzak" orgaan van de vereniging Po & Po (Ned. Ver. Poststukken- en Poststempelverzamelaars)"